

DEN NORSKE KIRKE

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Møteinnkalling

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Møtedato: 27.10.2023 kl. 10:15

Møtested: Møre bispedømmekontor

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf 41 28 32 50 eller e-post es827@kirken.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Litt meir om møtet og dagen:

- AU har fastsett at møtet vert digitalt på Teams

Opning/Ord for dagen: Bjørn Olaf Storhaug

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

55/23 Godkjenning av innkalling og saksliste Møre bispedømmeråd
27. oktober 2023

Godkjenning av protokoll

56/23 Off Protokoll Møre bispedømmeråd 2020-2023 møte 18.sept. 23

Saker til behandling

57/23 Høring - instruks for Kirkerådet, Saksordfører: Therese Utgård Aas

58/23 Rekneskapsrapport pr. 30 september 2023,
Saksordfører: Frode Rabbevåg

59/23 Høring om klagesaksbehandling for kirkebygg.
Saksordfører: Olav Myklebust

Orienteringssaker

60/23 Orienteringar til møte i Møre bispedømmeråd 27.10.23

MOLDE, 20.10.2023

Elin Næsje Sætre
møtesekretær

DEN NORSKE KIRKE

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Møteprotokoll

Møre bispedømmeråd 2020-2023

- Unntatt offentlighet

Møtedato: 18.09.2023 kl. 10:00

Møtestad: Møre bispedømmekontor

Arkivsak: 19/04266

Til stades: Ann Kristin Sørvik (Nominasjonskomiteens liste), Frode Rabbevåg (Nominasjonskomiteens liste), Rikke Elisabeth Grevstad Kopperstad (Nominasjonskomiteens liste), Olav Myklebust (Åpen folkekirke), Johan Gjendemsjø (Bønnelista), Ingeborg Midttømme, Olav Christian Rønneberg, Arne Moltubak

Frammøtte varamedlemmer: Margaret Mørk for Ole Martin Grevstad (Åpen folkekirke)

Forfall: Ole Martin Grevstad (Åpen folkekirke), Therese Utgård Aas (Åpen folkekirke), Maren Elgsaas Alnes for Therese Utgård Aas (Åpen folkekirke)

Andre: Tommy Høgset (PF); Inge Morten Hårstad(sak 54/23)

Frå staben: Arvid Helle, Anne-Marit Hagelund, Grethe Lystad Johnsen

Protokollfører: Elin Næsje Sætre

SAKSLISTE Side

Godkjenning av innkalling og saksliste

44/23	Godkjenning av innkalling og saksliste Møre bispedømmeråd 18.09.23	3
-----------------------	---	---

Godkjenning av protokoll

45/23	Off Protokoll Møre bispedømmeråd 2020-2023 møte 16. juni 2023	3
-----------------------	---	---

Tilsettingssaker

46/23	Tilsetting av prostiprest i Nordre Sunnmøre Prosti med Ålesund og Volsdalen sokn som tenestestad - st.ref. 4683729128 - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 23 første ledd	4
47/23	Tilsetting av PUU i Nordre Sunnmøre prosti med Geiranger- Norrdal som særskilt tenestestad - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd	5

Saker til behandling

48/23	Leiarprogram for kyrkjevevjerjer og sokneprestar	5
49/23	Kyrkjemøtet 2023 - oppfølging	6
50/23	Rekneskapsrapport pr. 30. juni 2023	7
51/23	Overordna styringssignal og budsjett for årsplan 2024	7
52/23	Møteplan Møre bispedømmeråd 2024	8
53/23	Kyrkjevalet 2023 - protokoll og godkjenning	9

Orienteringssaker

54/23	Orienteringar til møte i Møre bispedømmeråd 18.09.23	10
-----------------------	--	----

Sted, 21.09.2023

Elin Næsje Sætre
Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste**44/23 Godkjenning av innkalling og saksliste Møre bispedømmeråd
18.09.23**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	44/23

Forslag til vedtak

Møre Bispedømmeråd godkjenner innkalling og saksliste.
Følgjande saker går for lukka dører: Tilsettingssakene

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 18.09.2023:**Møtebehandling****Votering****Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak**

Møre Bispedømmeråd godkjenner innkalling og saksliste.
Følgjande saker går for lukka dører: Tilsettingssakene

Godkjenning av protokoll**45/23 Off Protokoll Møre bispedømmeråd 2020-2023 møte 16. juni
2023**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	45/23

Forslag til vedtak**Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak**

Møre Bispedømmeråd godkjenner protokoll frå møte 16. juni 2023.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 18.09.2023:**Møtebehandling****Votering****Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak**

Møre Bispedømmeråd godkjenner protokoll frå møte 16. juni 2023.

Tilsettingssaker**46/23 Tilsetting av prostiprest i Nordre Sunnmøre Prosti med Ålesund og Volsdalen sokn som tenestestad - st.ref. 4683729128**

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 23 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	46/23

Forslag til vedtak

Møre Bispedømmeråd gjer tilsetting slik det går fram av innstillingsprotokoll og øvrige saksopplysningar.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 18.09.2023:**Møtebehandling****Votering****Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak**

Møre bispedømmeråd tilset Geir Sakseid på fastsette vilkår som prostiprest i Nordre Sunnmøre prosti.

47/23 Tilsetting av PUU i Nordre Sunnmøre prosti med Geiranger-Norddal som særskilt tenestestad

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	47/23

Forslag til vedtak

Møre Bispedømmeråd gjer tilsetting slik det går fram av innstillingsprotokoll og øvrige saksopplysingar.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 18.09.2023:

Møtebehandling

Votering

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømmeråd tilset Barbro Elin Godø Thomassen på fastsette vilkår som Prest under utdanning med Nordre Sunnmøre prosti med Geiranger og Norddal sokn som særskild tenestestad.

Tilsettinga føreset vidare er opptak ved masterstudiet ved MF. Det er og knytt nokre krav til stillinga, som inneber individuell plan for studiet frå studiestaden, godkjenning av vigsling etter ei maksimumstid på 4 år etter tilsetting, samt bindingstid

Saker til behandling

48/23 Leiarprogram for kyrkjevevjer og sokneprestar

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	48/23

Forslag til vedtak

Det er ikkje fremja forslag til vedtak i denne saka.

Møtebehandling i Møre bispedømeråd 2020-2023 18.09.2023:

Møtebehandling

Desse momenta kom fram under møtet:

Kven er «parhesten», kven skal samhandle på soknenivå?

Korleis kan vi involvere sokn med små ressursar?

Involvere sokneråd er viktig.

Votering

Møre bispedømeråd 2020-2023s vedtak

Administrasjonen tek med seg innspela som kom fram i møte og jobbar vidare med saka.

49/23 Kyrkjemøtet 2023 - oppfølging

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømeråd 2020-2023	18.09.2023	49/23

Forslag til vedtak

Møre bispedømeråd følgjer opp vedtak gjort av Kyrkjemøtet 2023

Møtebehandling i Møre bispedømeråd 2020-2023 18.09.2023:

Møtebehandling

Under møtehandsaminga var det særleg fokus sakene kyrkjeleg organisering, universell utforming av og i kyrkja og endring i personalreglement og kyrkjeordning.

Votering

Møre bispedømeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømeråd følgjer opp vedtak gjort av Kyrkjemøtet 2023.

50/23 Rekneskapsrapport pr. 30. juni 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	50/23

Forslag til vedtak

Møre bispedømmeråd tek rekneskapsrapporten pr 2. kvartal 2023 til orientering.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 18.09.2023:

Møtebehandling

Votering

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømmeråd tek rekneskapsrapporten pr 2. kvartal 2023 til orientering.

51/23 Overordna styringssignal og budsjett for årsplan 2024

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	51/23

Forslag til vedtak

1. Møre bispedømmeråd vedtek for 2024 at prioritert område for satsinger i 2024 er barn og unge, med vekt på aldergruppa 0 – 30 år
2. Budsjett 2024 tar omsyn til tildeling, tidlegare vedtak om stillingsressursar og plan for bruk av eigenkapital (mindreforbruk)
3. Bispedømmerådet støttar arbeidet med å utvikle arbeidet med å identifisere forpliktande møter og arenaer for samhandling mellom bispedømmet og soknet sine organ.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 18.09.2023:

Møtebehandling

Under møtehandsaminga fremja rådet at ein i budsjettarbeidet må ta omsyn til Møre som kulturbispedømme som t.d. Svein Tindberg: «Jakob og Esau», Kåre Conradi

«Bibelen på 100 minutt», skuleturne om bibelfortellingane, fokus på skule-kyrkjesamarbeid og på ny bibelutgåve og lettlestbibel.

Votering:

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

1. Møre bispedømmeråd vedtek for 2024 at prioritert område for satsinger i 2024 er barn og unge, med vekt på aldergruppa 0 – 30 år
2. Budsjett 2024 tar omsyn til tildeling, tidlegare vedtak om stillingsressursar og plan for bruk av eigenkapital (mindreforbruk)
3. Bispedømmerådet støttar arbeidet med å utvikle arbeidet med å identifisere forpliktande møter og arenaer for samhandling mellom bispedømmet og soknet sine organ.

52/23 Møteplan Møre bispedømmeråd 2024

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	52/23

Forslag til vedtak

Møre bispedømmeråd vedtar slik møteplan for 2024:

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 18.09.2023:

Møtebehandling

Forslag om å endre nokre datoar for 2024 til :

18.-19. januar? Bispedømmerådsmøte m/rådsopplæring og sosial samling om kvelden
Etter påske? Bispedømmerådsmøte m/førebuing til Kyrkjemøtet
19. mars Kveldssamling for bispedømmerådsmedlemmer og FR-leiarar (og MR-leiarar?)
Mai/juni Bispedømmerådsmøte
16. september Bispedømmerådsmøte
12. desember Bispedømmerådsmøte
Det kan kome endringar i datoane.

Bispedømmerådet tok til orde for å ha deler av møte 15.desember 23 saman med nyvalgt råd.

Votering

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømmeråd vil vedta ny møteplan for 2024 med dei endringane som kom fram i møte.

Møre bispedømmeråd endrar møtedato frå 14. til 15. desember 2023.

53/23 Kyrkjevalet 2023 - protokoll og godkjenning

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	53/23

Forslag til vedtak

Møre bispedømmeråd godkjenner val på nytt bispedømmeråd for perioden 2024 – 2027 med atterhald av eventuell klage.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 18.09.2023:

Møtebehandling

Votering

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

Møre bispedømmeråd tar valresultatet på nytt bispedømmeråd for perioden 2024 – 2027 med atterhald av eventuell klage, til vitande.

Orienteringssaker

54/23 Orienteringar til møte i Møre bispedømmeråd 18.09.23

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Møre bispedømmeråd 2020-2023	18.09.2023	54/23

Forslag til vedtak

Møre Bispedømmeråd tek orienteringane til vitande.

Møtebehandling i Møre bispedømmeråd 2020-2023 18.09.2023:

Møtebehandling

Skriftlege orienteringar:

1. Møre bispedømme 40 år.
2. Ledige stillingar.
3. «Kyrkja Vår» status for innføring i samband med visitasarbeidet
4. Revisjon av prostigrensar
5. Opplæring av nyvalde råd
6. Møtearena mellom bispedømmet sine organ og soknet sine organ

Munnlege orienteringar:

1. I møtet vart det informert om at Kirsti Guvsam har takka ja til å vere delegatutsending frå Møre Bispedømme til Samisk kyrkjeleg valmøte. Møtet er i Bodø 28. oktober. Saman med May Bente Jønsson frå Sunndal som er på attval til Samisk kyrkjeråd, har Møre bispedømme med dette to delegatar på valmøtet.

Votering

Møre bispedømmeråd 2020-2023s vedtak

Møre Bispedømmeråd tek orienteringane til vitande.

[Lagre vedtak]

DEN NORSKE KIRKE

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Bjørn Olaf Storhaug	101	23/03479-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
57/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	27.10.2023

Høring - instruks for Kirkerådet

Vedlegg:

Forslag til instruks for Kirkerådet
Høring - Instruks for Kirkerådet

Saksorientering

Kirkerådet har sendt forslag til Instruks for Kirkerådet på høring med frist 15/11-23.

Kirkerådet peker i sitt høringsbrev på sine to ulike roller:

- Kirkerådet er utøvende organ for hele trossamfunnet Den norske kirke
- Kirkerådet utgjør et styre i rettssubjektet Den norske kirke.

Kirkerådet har fått evaluert kontrollordningene i Den norske kirke, og PwC viser i sin evalueringsrapport at Den norske kirke i sin styringsmodell har to ulike styringslinjer, med ulik logikk. I forlengelsen av evalueringen har Kirkerådet sett grunnlag for i større grad å tydeliggjøre Kirkerådets rolle som styre for rettssubjektet Den norske kirke, sammenlignet med rollen Kirkerådet har som utøvende organ for trossamfunnet Den norske kirke.

PwC har utarbeidet et utkast til en instruks. Denne er bearbeidet noe med utgangspunkt i Kirkerådets behandling i møte 28. september 2023, jf. sak KR 72/23.

Kirkerådet har særlig kommentert to punkter:

- Det er foreslått at bestemmelsene som gjelder åpne og lukkede møter i Kirkerådet, bør endres og tilpasses de ulike funksjonene Kirkerådet har.
- Kirkerådet har lagt vekt på at omtalen av lederens rolle bør være kort.

Forslaget til instruks vil ha konsekvenser for annet regelverk. I høringen ønsker Kirkerådet innspill til selve instruksforslaget og de materielle temaene som instruksene tar sikte på å regulere. Ut over de temaene som tas opp i forslaget til instruks, er det ikke ment å gjøre andre materielle endringer i gjeldende ordninger. Kirkerådet vil komme tilbake til nødvendige konsekvensendringer i annet regelverk i saken som planlegges lagt fram for Kirkemøtet 2024.

Forslag til vedtak

Møre bispedømmeråd støtter forslag til instruks for Kirkerådet

Utkast 17.10.23

Forslag til instruks for Kirkerådet

1 Formål

Formålet med denne instruks er å gi overordnede føringer og retningslinjer for Kirkerådets mandat, rolle og oppgaver, samt å tydeliggjøre rollefordelingen mellom Kirkemøtet, Kirkerådet og daglig leder (direktør).

2 Overordnede rammer

Kirkerådet skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot Den norske kirkes læregrunnlag.

Kirkerådet kombinerer i sin virksomhet to ulike funksjoner:

- a. Kirkerådet er det utøvende organet for trossamfunnet Den norske kirke og har med dette ansvaret for å lede trossamfunnets arbeid på nasjonalt nivå. I
- b. Kirkerådet er styre i rettssubjektet Den norske kirke og har med dette det overordnede ansvaret for økonomi- og virksomhetsstyring i rettssubjektet Den norske kirke og for å se til den daglige ledelsen og rettssubjektets virksomhet for øvrig.

I begge funksjonene forbereder og iverksetter Kirkerådet Kirkemøtets vedtak.

Kirkerådet rapporterer til Kirkemøtet for sin virksomhet.

Innenfor rammene av denne instruks fastsetter Kirkerådet selv nærmere regler for rådets virksomhet.

3 Kirkerådets rolle som utøvende organ for trossamfunnet Den norske kirke

Kirkerådet setter opp sakslisten, forbereder og fremmer saker som skal behandles av Kirkemøtet. Videre skal Kirkerådet iverksette Kirkemøtets beslutninger. Kirkerådet leder trossamfunnet Den norske kirkes arbeid på nasjonalt nivå.

Kirkerådet rapporterer til Kirkemøtet om oppfølging av Kirkemøtets vedtak.

4 Kirkerådets rolle som styre i rettssubjektet Den norske kirke

Kirkerådet har det overordnede ansvaret for forvaltningen av rettssubjektet Den norske kirke og for å se til den daglige ledelsen og rettssubjektets virksomhet for øvrig.

Kirkerådet skal vedta budsjett for kalenderåret i samsvar med Kirkemøtets overordnede føringer. Kirkerådet skal fastsette og godkjenne et samlet årsregnskap for Den norske kirke og legge dette frem for Kirkemøtet til orientering.

Kirkerådet har ansvaret for at økonomiforvaltningen og økonomistyringen av de midlene som Kirkemøtet disponerer, er forsvarlig. Kirkerådet skal holde seg orientert om rettssubjektet Den norske kirkes økonomiske stilling og det til enhver tid gjeldende risikobildet for virksomheten.

Kirkerådet plikter å påse at rettssubjektet Den norske kirkes virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll, herunder at regnskapene underlegges forsvarlig ekstern revisjon.

5 Kirkerådets leder

Kirkerådets leder er valgt av Kirkemøtet. Vedkommende leder Kirkerådet og uttaler seg normalt på rådets vegne.

6 Kirkerådets medlemmer

Kirkerådets medlemmer, med unntak av preses, er valgt av Kirkemøtet.

Kirkerådet er et kollegialt organ hvor myndigheten utøves av medlemmene i felleskap, og hvor kollegiet har et kollektivt ansvar for de vedtakene som fattes. Alle medlemmene skal ivareta både trossamfunnet Den norske kirkes interesser og rettssubjektet Den norske kirkes interesser, og medlemmene skal være lojale mot de vedtakene som rådet fatter.

8 Kirkerådets rolle overfor bispedømmerådet

Kirkerådet kan pålegge bispedømmerådene gjøremål i saker som hører inn under Kirkerådets ansvarsområde.

9 Daglig leders arbeidsoppgaver og plikter overfor Kirkerådet

Kirkerådet skal ha en daglig leder (direktør) som er ansvarlig for organisering og daglig ledelse av Kirkerådets virksomhet. Direktøren skal følge de retningslinjene og påleggene som Kirkerådet gir.

Direktøren skal delta i kirkerådsmøter med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett.

7 Inhabilitet og taushetsplikt

Kirkerådets medlemmer og daglige leder er underlagt habilitetsreglene i forvaltningsloven kapittel II og kirkeordningen § 42 tredje ledd.

Kirkerådets medlemmer har taushetsplikt om noens personlige forhold og forretningshemmeligheter etter forvaltningsloven § 13, jf. kirkeordningen § 42 første ledd.

10 Utvalg

Kirkerådet kan oppnevne og gi mandat til de utvalgene rådet finner formålstjenlig.

11 Kirkerådets arbeid og møter

Kirkerådet kan bare gjøre gyldige vedtak når preses (eventuelt fungerende preses) og minst halvparten av medlemmene, eller lovlig innkalte varamedlemmer, er til stede og avgir stemme i saken.

Det skal føres protokoll for Kirkerådets møter. Protokollen skal godkjennes og offentliggjøres senest fire uker etter rådsmøtet.

Møter i Kirkerådet holdes som åpne eller lukkede møter, basert på sakenes art.

Saker som hovedsakelig faller inn under Kirkerådets funksjon som ledende organ i trossamfunnet, skal som hovedregel behandles i åpne møter. Saker som hovedsakelig faller inn under Kirkerådets styrefunksjon i rettssubjektet Den norske kirke, skal som hovedregel behandles i lukket møte. Kirkerådet avgjør om møtet skal være lukket eller åpent. Personalsaker og saker hvor taushetsplikt tilsier det, skal behandles for lukkede dører.

Kirkerådet kan selv avgjøre om et kirkerådsmøte skal avholdes som fjernmøte.

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Møre bispedømmeråd
Moldetrappa 1

6415 MOLDE

Dato: 18.10.2023

Vår ref: 23/03034-3 tr992

Deres ref:

Høring - Instruks for Kirkerådet

Kirkerådet sender med dette forslag til *Instruks for Kirkerådet* på høring.

Etter utskillingen av Den norske kirke fra staten kombinerer Kirkerådet to ulike roller: Kirkerådet er utøvende organ for hele trossamfunnet Den norske kirke, samtidig som rådet utgjør et styre i rettssubjektet Den norske kirke. Kirkerådet har fått evaluert kontrollordningene i Den norske kirke, og PwC viser i sin evalueringsrapport at Den norske kirke i sin styringsmodell har to ulike styringslinjer, med ulik logikk. I forlengelsen av evalueringen har Kirkerådet sett grunnlag for i større grad å tydeliggjøre Kirkerådets rolle som styre for rettssubjektet Den norske kirke, sammenlignet med rollen Kirkerådet har som utøvende organ for trossamfunnet Den norske kirke.

PwC har utarbeidet et utkast til en instruks. Denne er bearbeidet noe med utgangspunkt i Kirkerådets behandling i møte 28. september 2023, jf. sak KR 72/23.

Kirkerådet vil særlig kommentere to punkter:

- Det er foreslått at bestemmelsene som gjelder åpne og lukkede møter i Kirkerådet, bør endres og tilpasses de ulike funksjonene Kirkerådet har. PwC har vist til at styrebehandling i lukket møte er vanlig både i privat og offentlig sektor. PwC viser til at virksomheten er tjent med et styre som kan snakke fritt og bli informert på et nivå som ikke hører hjemme i offentligheten. Dette kan gjelde personsensitiv informasjon eller informasjon om risiko, økonomiske disposisjoner e.l. Dette tilsier at de sakene som etter sin art i hovedsak faller inn under Kirkerådets funksjon som styre for rettssubjektet Den norske kirke, som hovedregel bør behandles i lukket møte. Saker som hovedsakelig faller inn under Kirkerådets funksjon som utøvende organ i trossamfunnet, skal derimot som hovedregel behandles i åpne møter. Også i den sistnevnte kategorien saker vil det kunne være behov for å lukke møtet. Derfor bør Kirkerådet – som i dag – kunne bestemme at møtet skal lukkes. Det foreslås å videreføre at personalsaker og saker hvor taushetsplikt tilsier det, skal behandles for lukkede dører.
- Kirkerådet har lagt vekt på at omtalen av lederens rolle bør være kort, for at Kirkemøtet gjennom vedtak ikke skal begrense rollen. Det må også ses i sammenheng med at det er lagt opp til at Kirkemøtet, og ikke Kirkerådet selv, vedtar instruksene, og den bør derfor være på overordnet nivå.

Postadresse:
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

E-post: post.kirkeradet@kirken.no
Web:
Org.nr.:818 066 872

Telefon: +47 23081200
Telefaks:

Saksbehandler
Trond Rakkestad

Forslaget til instruks vil ha konsekvenser for annet regelverk. I høringen ønsker Kirkerådet innspill til selve instruksforslaget og de materielle temaene som instruksjonen tar sikte på å regulere. Ut over de temaene som tas opp i forslaget til instruks, er det ikke ment å gjøre andre materielle endringer i gjeldende ordninger. Kirkerådet vil komme tilbake til nødvendige konsekvensendringer i annet regelverk i saken som planlegges lagt fram for Kirkemøtet 2024. Enkelte slike regelsett, for eksempel reglene for Kirkemøtets virksomhet, må i tilfellet endres av Kirkemøtet, mens andre regler, mandater, reglementer etc. vil kunne fastsettes eller endres av Kirkerådet etter at Kirkemøtet ev. har vedtatt en instruks for Kirkerådet. Et eksempel på sistnevnte er delegasjonsreglementet for Kirkerådet og mandat for utvalg under Kirkerådet.

En instruks for Kirkerådet vil etter forslaget bli vedtatt av Kirkemøtet. På dette grunnlaget kan Kirkerådet selv vedta supplerende bestemmelser for virksomheten Kirkerådet har ansvar for. Det er derfor lagt opp til at instruksjonen er på et overordnet nivå.

Instruksjonen skal som nevnt etter planen fremmes til behandling i Kirkemøtet i april 2024. Høringsfristen er derfor satt til **15. november 2023**.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Kurt Haugen
økonomidirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Forslag til instruks for Kirkerådet

Mottakere:

Agder og Telemark bispedømmeråd	Postboks 208	4662 KRISTIANSAND S
Borg bispedømmeråd	Bjarne Aasgt. 9	1606 FREDRIKSTAD
Bjergvin bispedømmeråd	Postboks 1960	5817 BERGEN
Hamar bispedømmeråd	Postboks 172	2302 HAMAR
Nidaros bispedømmeråd - Nidarosen bæspatjellerterierie	Kongsgårdsgata 1a, Erkebispesgården	7013 TRONDHEIM
Nord-Hålogaland bispedømmeråd	Postboks 790	9258 TROMSØ
Oslo bispedømmeråd	Postboks 9307 Grønland	0135 OSLO
Stavanger bispedømmeråd	Lagårdsveien 44	4010 STAVANGER
Sør-Hålogaland bispedømmeråd	Dronningens gate 18	8006 BODØ
Tunsberg bispedømmeråd	Postboks 10 Kaldnes	3119 TØNSBERG
Møre bispedømmeråd	Moldetrappa 1	6415 MOLDE
KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter	Rådhusgaten 1-3	0151 OSLO

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Næsje Sætre	112	22/03718-20	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
58/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	27.10.2023

Rekneskapsrapport pr. 30 september 2023

Vedlegg:

300923 Rekneskap Drift
300923 Rekneskap Adminstrasjon
300923 Rekneskap Presteskapet

Saksorientering

Rekneskapsrapport for 3. kvartal er ferdig og vert lagt fram for bispedømmerådet til orientering.

Vedlagt finn de økonomianalyse og rekneskap totalt, samt fordelt på administrasjon og presteneste.

Budsjettet er laga ut frå tildelt ramme for 2023 – jf. endeleg tildelingsbrev av 16.06.2023. I tillegg er det planlagt å bruke kr 4 375 000 av oppsparte midlar.

Mindreforbruket i rekneskapen pr. 30.09 er målt mot periodisert budsjett på same tid. Dette medfører nokre avvik som skyldast avvikande periodisering mellom rekneskap og budsjett.

Resultat pr. 30.09.2023

Administrasjon	Prestetjenesten	Sum	Resultat i %
-128	1 206	1 078	1,7 %

Utvikling i regnskapsresultatet i 2023

	31.01	28.02	31.03	30.04	31.05	30.06	31.07	31.08	30.09
Administrasjon	-72	-24	70	157	130	67	9	-91	-128
Presteskapet	231	317	236	651	756	1 095	603	930	1 206
Totalt	159	293	306	808	886	1 162	612	839	1 078
Prosent av budsjett	2,2 %	2,0 %	1,4 %	2,7 %	2,4 %	3,0 %	1,3 %	1,5 %	1,7 %

Møre bispedøme – totalt:

Møre	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-357	0	357		0
Tilskudd	130	0	-130		0
Lønn og godtgjørelser	55 103	56 068	965	1,7 %	77 428
Andre driftskostnader	7 131	7 017	-114	-1,6 %	5 524
Sum	62 007	63 085	1 078	1,7 %	82 952

Totalt for heile drifta har Møre bispedømmeråd pr. 30.09.2023 eit forbruk som er kr 1 078 000 lågare enn budsjettert. Avviket er i hovudsak grunna vakansar og lågare lønnsutgifter til prester.

Del av totalen – Administrasjon

Møre	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-24	0	24		0
Tilskudd	130	0	-130		0
Lønn og godtgjørelser	8 973	8 481	-492	-5,8 %	11 883
Andre driftskostnader	2 976	3 446	470	13,6 %	4 632
Sum	12 055	11 927	-128	-1,1 %	16 515

Administrasjonsutgiftene er totalt på kr 12 055 000.

Totalt er det nytta kr 128 000 meir enn budsjettert til administrasjonen. Det er 1,1 % høgare enn budsjettert.

Lønnsutgiftene er kr 492 000 høgare enn budsjettert. Årsaka er overlapping mellom tidlegare og ny tilsett på personal og kr 103 000 høgare utgifter til overtid.

Regnskapet for møte og kurs er kr 859 000 lågare enn budsjettert. Det er et meirforbruk på kr 181 000 på leie av lokale. De andre driftskostnadene har mindre avvik.

Totalt er det et mindreforbruk på andre driftskostnader på kr 470 000.

Del av totalen – Presteskapet

Møre	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-334	0	334		0
Lønn og godtgjørelser	46 129	47 586	1 457	3,1 %	65 545
Andre driftskostnader	4 156	3 571	-585	-16,4 %	892
Sum	49 951	51 157	1 206	2,4 %	66 437

Rekneskapan for prestenestene er på kr 49 951 000. Det er kr 1 206 000 lågare enn budsjettert (2,4 %).

Mindreforbruket på lønn og godtgjersler er kr 1 457 000. Det er brukt 221 000 kr meir enn budsjettert på leige av lokalar/bustad til vikarar. Dette vert dekt av lågare lønn til vikarar. Innleige av vikarar som er tilsett av fellesråd er kr 187 000 høgare enn budsjettert og må også sjåast i samanheng med lågare lønnsutgifter.

Det er utbetalt kr 190 000 mindre til flytting og kr 215 000 mindre enn budsjettert til prostesekretærar.

Budsjettet for møter og kurs er overskride med kr 413 000, men her er refusjon for VTV på kr 235 000 ført på inntektskonto. Netto er konto for møter og kurs overskride med kr 178 000.

Reiseutgiftene ligger kr 185 000 over budsjettet.

Tek vi med refusjon for VTV er andre driftskostnader overskride med kr 350 000.

Tilskot

Møre	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Trosopplæring	20 227	21 269	1 042	4,9 %	21 723
Diakoni/underv. og kirkem.	12 583	12 815	232	1,8 %	13 088
Sum	32 810	34 084	1 274	3,7 %	34 811

Det er utbetalt 20 227 000 i tilskot til trosopplæring.

I tilskot til diakoni, undervisning og kyrkjemusikk er det betalt ut kr 12 583 000.

Det står igjen til sammen kr 2 001 000 av ubetalte tilskot.

DISPONIBLE MIDLER – EGENKAPITAL (Balanspost 2050)

Møre bispedømmeråd har eit akkumulert mindreforbruk frå tidlegare år på kr 8 568 000.

Det opparbeidde mindreforbruket er bokført i balansen som egenkapital.

Kirkerådet har i KR-sak 52/21 vedtatt ei avgrensing i bispedømmeråda sine akkumulerte mindreforbruk, tilsvarande 3 % av siste års tildeling. Ordninga med ei øvre grense for akkumulert mindreforbruk på 3 % av tildelinga trer fullt ut i kraft frå rekneskapsåret 2023. For Møre bispedømmeråd vil denne 3 %-regelen utgjere kr 3 481 000.

Møre bispedømmeråd har planlagt bruken av kr 4 375 00 av de oppsparte midlane i 2023.

PROGNOSE

Budsjettgruppe 1

Lønnsutgiftene i administrasjonen viser et meirforbruk så langt i 2023. Det er venta at lønnsutgiftene for administrasjonen følger budsjettet i siste kvartal.

Det er ikkje venta vesentlege avvik på driftskostnader i administrasjonen, og totalt ser det ut til at rekneskapstala for administrasjonen vil omtrent som budsjettet for 2023.

Etterbetalinga for lønn vart utbetalt i september. Aukinga i lønnsoppgjeret vart ca. kr 540 000 høgare enn budsjettet for Møre bispedømmeråd.

NAV-refusjonen for oktober vert innbetalt i slutten av månaden. Refusjonen har så langt i år vore kr 265 000 i snitt pr måned. Om NAV-refusjonen blir som snittet, vert det eit meirforbruk på lønn presteskapet på kr 175 000 i oktober. Med same lønnsutgifter i november og desember vil mindreforbruket på lønn prester reduserast med ca. kr 500 000 i siste kvartal.

Det er venta at andre driftskostnader for presteskapet følgjer budsjettet resten av året. Dersom ikkje nye tiltak vert iverksett, ser det ut til at rekneskapen for drifta vert ca. kr 500 000 lågare enn budsjettet.

Budsjettgruppe 2

Det manglar ein rapport på trusopplæringsmidlar frå 2022, og tilskot for 2023 til dette fellesrådet vert utbetalt når rapporten er mottatt. Ekstra tildeling til stillingar på grunn av lønnsauke blir utbetalt i oktober.

Når trusopplæringstilskotet og ekstra tildeling er utbetalt, er det kr 394 000 igjen av trusopplæringsmidlane og kr 232 000 til diakoni, undervisning og kyrkjemusikk i domkyrkja.

Det er mottatt søknadar om vekstmidljar, og det forventast at heile tildelinga til tilskot i budsjettgruppe 2 vert utbetalt.

Forslag til vedtak

Møre bispedømeråd tek rekneskapsrapporten pr 3. kvartal 2023 til vitande.

Møre bispedømmeråd

Regnskap pr. 30.09.2023 - drift

Driftsrapport	Regnskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-58 250		58 250	
34xx - Tilskudd og gaveinntekter	-64 075		64 075	
3xxx - Andre inntekter	-235 160		235 160	
Sum inntekter	-357 485	0	357 485	0
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd	130 000	0	-130 000	
Sum tilskudd mv	130 000	0	-130 000	0
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	41 228 223	45 460 128	4 231 905	63 248 459
5006 - Beredskap	757 504	1 037 867	280 363	1 402 693
50xx - Tilleggslønn, overtid mm	2 309 381	1 650 465	-658 917	1 875 465
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	6 420 276	958 397	-5 461 878	1 209 647
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	429 046	506 319	77 273	684 386
540x - Arbeidsgiveravgift	6 457 644	6 340 589	-117 056	8 855 585
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-2 608 379		2 608 379	
59xx - Andre personalkostnader	108 930	113 976	5 046	151 965
Sum Lønn og godtgjørelser	55 102 625	56 067 741	965 116	77 428 200
60xx - Avskrivninger	31 181		-31 181	
63xx - Leie lokaler, strøøm, renhold mm	1 819 637	1 417 500	-402 137	1 890 000
64xx - Leie maskiner, inventar mm	134 752	22 500	-112 252	30 000
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	232 508	195 003	-37 505	260 000
66xx - Vedlikehold bygninger og utstyr	21 400	18 747	-2 653	25 000
67xx - Div honorar og flytting	144 027	311 247	167 221	415 000
6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester	550 709	351 250	-199 459	530 000
6797 - Annen bistand	365 303	580 000	214 697	1 305 000
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	332 822	314 991	-17 831	-3 955 000
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	1 035 788	1 481 245	445 457	1 945 000
69xx - Telefon, porto mv	12 100	747	-11 353	1 000
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	4 680 227	4 693 230	13 003	2 446 000
71xx - Reiser	2 361 090	2 191 879	-169 211	2 902 000
73xx - Reklamekostnad og representasjon	12 389		-12 389	
74xx - Medlemskontingent og gaver	77 370	17 856	-59 514	23 800
77xx - Annen kostnad	300	113 238	112 938	151 000
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	2 451 149	2 322 973	-128 176	3 076 800
8xxx - Finansinntekter/kostnader	184	747	563	1 000
Sum Finanskostnader og overføringer	184	747	563	1 000
Sum	62 006 700	63 084 691	1 077 991	82 952 000

Møre bispedømmeråd

Regnskap pr. 30.09.2023 - administrasjon

Driftsrapport	Regnskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-10 050		10 050	
34xx - Tilskudd og gaveinntekter	-13 479		13 479	
Sum inntekter	-23 529	0	23 529	0
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd	130 000	0	-130 000	
Sum tilskudd mv	130 000	0	-130 000	0
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	7 730 531	7 188 863	-541 668	10 051 989
50xx - Tilleggslønn, overtid mm	158 952	56 154	-102 798	76 154
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	11 047		-11 047	
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	91 794	125 423	33 629	173 321
540x - Arbeidsgiveravgift	1 120 726	1 049 512	-71 214	1 499 704
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-218 636		218 636	
59xx - Andre personalkostnader	79 053	61 470	-17 583	81 965
Sum Lønn og godtgjørelser	8 973 467	8 481 422	-492 045	11 883 133
60xx - Avskrivninger	31 181		-31 181	
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	1 418 348	1 237 500	-180 848	1 650 000
64xx - Leie maskiner, inventar mm	45 398	22 500	-22 898	30 000
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	175 752	131 256	-44 496	175 000
66xx - Vedlikehold bygninger og utstyr	21 400	18 747	-2 653	25 000
67xx - Div honorar og flytting	33 906	11 250	-22 656	15 000
6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester	119 890	107 497	-12 393	210 000
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	198 242	179 991	-18 251	240 000
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	311 330	1 169 988	858 658	1 540 000
69xx - Telefon, porto mv	12 100	747	-11 353	1 000
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	2 367 547	2 879 476	511 929	3 886 000
71xx - Reiser	531 725	547 473	15 748	720 000
73xx - Reklamekostnad og representasjon	5 179		-5 179	
74xx - Medlemskontingent og gaver	70 780	17 856	-52 924	23 800
77xx - Annen kostnad	300	747	447	1 000
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	607 984	566 076	-41 908	744 800
8xxx - Finansinntekter/kostnader	0	747	747	1 000
Sum Finanskostnader og overføringer	0	747	747	1 000
Sum	12 055 469	11 927 721	-127 748	16 514 933

Møre bispedømmeråd

Regnskap pr. 30.09.2023 - presteskapet

Driftsrapport	Regnskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-48 200		48 200	
34xx - Tilskudd og gaveinntekter	-50 596		50 596	
3xxx - Andre inntekter	-235 160		235 160	
Sum inntekter	-333 956	0	333 956	0
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd	0	0	0	0
Sum tilskudd mv	0	0	0	0
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenger)	33 497 692	38 271 265	4 773 573	53 196 470
5006 - Beredskap	757 504	1 037 867	280 363	1 402 693
50xx - Tilleggslønn, overtid mm	2 150 429	1 594 311	-556 118	1 799 311
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	6 409 228	958 397	-5 450 831	1 209 647
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	337 252	380 895	43 643	511 066
540x - Arbeidsgiveravgift	5 336 918	5 291 077	-45 841	7 355 881
58xx - Refusjon syke- og fødselspenger	-2 389 743		2 389 743	
59xx - Andre personalkostnader	29 877	52 506	22 629	70 000
Sum Lønn og godtgjørelser	46 129 157	47 586 318	1 457 161	65 545 068
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	401 289	180 000	-221 289	240 000
64xx - Leie maskiner, inventar mm	89 354		-89 354	
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	56 756	63 747	6 991	85 000
67xx - Div honorar og flytting	110 121	299 997	189 877	400 000
6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester	430 819	243 753	-187 066	320 000
6797 - Annen bistand	365 303	580 000	214 697	1 305 000
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	134 579	135 000	421	-4 195 000
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	724 458	311 257	-413 201	405 000
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	2 312 679	1 813 754	-498 925	-1 440 000
71xx - Reiser	1 829 366	1 644 406	-184 960	2 182 000
73xx - Reklamekostnad og representasjon	7 210		-7 210	
74xx - Medlemskontingent og gaver	6 590		-6 590	
77xx - Annen kostnad		112 491	112 491	150 000
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	1 843 166	1 756 897	-86 269	2 332 000
8xxx - Finansinntekter/kostnader	184		-184	0
Sum Finanskostnader og overføringer	184		-184	0
Sum	49 951 230	51 156 969	1 205 739	66 437 068

DEN NORSKE KIRKE

Møre bispedømmeråd 2020-2023

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Svein Magne Harnes	430	23/02888-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
59/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	27.10.2023

Høring om klagesaksbehandling for kirkebygg

Vedlegg:

Klagesaker kirkebygg - høringsnotat

Saksorientering

Kirkerådet inviterer i brev 28.06.2023 Møre biskop og Møre bispedømmeråd til høringsuttalelse omkring høringsnotatet *Høring om klagesaker på kirkebyggfeltet – forslag om overføring av myndighet fra Kirkerådet til Den norske kirkes klagenemnd*. Høringen har bakgrunn i kirkemøtesak KM 14/21.

Under behandlingen av tematikken i 2021 ble det vist til at Kirkerådet som klageinstans kunne sette biskopene i et underordningsforhold, og at dette isolert sett talte for å legge klageinstansen til klagenemnda. Samtidig ble det imidlertid argumentert med at klagenemndas sammensetning egnet seg dårlig til saksfeltet kirkebygg og at det var lite ønskelig å endre sammensetningen av nemnda. Et viktig hensyn var at Kirkerådet fra før var tildelt andre oppgaver på kirkebyggfeltet.

Ved høringene i forkant av saksbehandlingen i 2021 støttet et flertall av høringspartene at Kirkerådet skulle være klageinstans. Noen tok imidlertid til orde for at Den norske kirkes klagenemnd burde være det - Møre bispedømme var blant disse. Under sluttbehandlingen på Kirkemøtet 2021 svarte vedtaket til Kirkerådets innstilling om at Kirkerådet skulle være klageinstans.

I det nye høringsnotatet fra Kirkerådet tas det nå til orde for en fornyet vurdering av spørsmålet om klageinstans. Det vises til at dagens ordning, med Kirkerådet som klageinstans, og med mulige rollekombinasjoner i saksbehandling/klagebehandling, kan oppfattes å være til hinder for reell to-instansbehandling - selv om man tidlig konkluderte med at dagens ordning ikke er i konflikt med habilitetsreglene. Det påpekes at kirken er avhengig av at dens ordninger fremstår som tillitvekkende utad og at det må unngås tvil om at en klage blir underkastet reell prøving:

Formålet med en endring er altså å unngå tvil om at to-instansbehandlingen er reell. Da vil samtidig to-instansordningen bli styrket ved at den utad fremstår som mer tillitvekkende enn i dag.

Det beskrives to alternative løsninger for å styrke to-instansordningen:

- Et *fagråd*, som gir uttalelse til Kirkerådet i de aktuelle kirkebyggfaglige spørsmålene som en klagesak reiser. En naturlig enhet til å forberede klagesaker er juridisk avdeling.
- *Klagenemnda er klageinstans*, med en sekretariatsfunksjon direkte underordnet nemnda.

Med utgangspunkt i disse to alternativene konkluderer Kirkerådet med at oppgaven som klageinstans i de tre saksområdene *avhending av kirke, nedlegging av kirke samt tiltak ut over vanlig vedlikehold av kirke* bør overføres fra Kirkerådet til Den norske kirkes klagenemnd.

Høringsnotatet poengterer at dersom klagenemnda skal være klageinstans i de aktuelle sakstypene, må den styrkes med kirkebyggfaglig kompetanse og foreslår ett ekstra medlem av nemnda med slik kompetanse.

Det foreslås også at Kirkerådet gis adgang til å kunne gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling for de aktuelle klagesakene.

De foreslåtte endringene som omtales i høringsnotatet vil innebære at kirkeordningen må endres i de tre bestemmelsene om kirkebygg; §§ 20, 23, samt i bestemmelsene om klagenemnda; §§ 32,33.

Kirkerådet foreslår følgende endringer i kirkeordningen:

§ 20 andre ledd femte punktum skal lyde:

Biskopens vedtak i saker om avhending av kirker kan påklages til *Den norske kirkes klagenemnd, og Kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling.*

§ 23 femte ledd tredje punktum skal lyde:

Biskopens vedtak kan påklages til *Den norske kirkes klagenemnd, og Kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling.*

§ 23 sjette ledd tredje punktum skal lyde:

Biskopens vedtak kan påklages til *Den norske kirkes klagenemnd, og Kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling.*

§ 32 første ledd femte strekpunkt skal lyde:

- ett medlem med særskilt kirkebyggfaglig kompetanse, som tiltrer klagenemnda i saker etter kirkeordningen § 20 andre ledd og § 23 femte og sjette ledd

§ 32 første ledd nåværende femte strekpunkt blir sjette strekpunkt.

§ 33 første ledd bokstav a skal lyde:

avgjør klager etter kirkeordningen § 10 fjerde og femte ledd, § 20 andre ledd, § 23 femte og sjette ledd og § 39 tredje ledd,

Saken skal etter planen fremmes for Kirkemøtet i 2024.

I sitt høringssvar 16.11.2020 til høringen *Endringer i kirkeloven og enkelte andre regler* foreslo Møre bispedømmeråd at siste setning i § 23 i kirkeordningen skulle lyde:

Biskopens vedtak kan påklages klagenemnda (Den norske kirkes klagenemnd).

Bispedømmerådet argumenterte slik for dette standpunktet:

Med omsyn til kva organ som skal vere klageinstans ved klage på einskildvedtak i forvaltningslova i saker etter kyrkjeordninga § 23 (ombygging og utvidelse av kirke), rår administrasjonen til at Klagenemnda blir identifisert som klageinstans. Det prinsipielle i slike saker er viktig. Det er uheldig at kyrkjerådet er klageinstans, sidan ein slik konstruksjon set biskopen i eit underordningsforhold til kyrkjerådet. Administrasjonen rår til at klagenemnda blir tilført sakshandsamingskompetanse i slike saker, anten gjennom innleigd kompetanse eller ved at kyrkjerådet gir innstilling.

Møre biskop og Møre bispedømme skrev i sitt høringssvar 21.02.2021 til saken *Høring om endring i reglene for kirkebygg som følge av kirkebyggforskriften og nytt kirkerundskriv* bl.a. dette:

I høringsnotatet går Kirkerådet inn for at Kirkerådet bør være klageorgan i saker knyttet til avhending og nedlegging av kirker. Premissene for argumentasjonen er klagenemndas og Bispemøtets uegnethet mer enn Kirkerådets egnethet, og notatet problematiserer i liten grad Kirkerådet som klageorgan.

Ved siden av en nærmere evaluering av underordningsproblematikken i den løsningen som foreslås av Kirkerådet, savner Møre bispedømmeråd og Møre biskop en grundigere argumentasjon for og gjennomgang av Kirkerådets egnethet, uhildethet og ubundne mandat i forhold til klagesaker - der ingen bindinger må forefinnes.

[...]

I tråd med Møre bispedømmeråds svar i høringssaken "Endringer i kirkeloven og enkelte andre regler», der det ble argumentert for at klagesaker knyttet til biskopens godkjenningsrolle for ombygging og

utvidelse av kirke bør behandles av Den norske kirkes klagenemnd, mener vi også i denne høringen at klagenemnda vil være en riktigere instans. Kirkemøtet gir nærmere regler for klagenemnda, som arbeider fritt og selvstendig. Dersom nemnda i mandat eller sammensetning trenger tillegg, kan Kirkemøtet bestemme dette, slik at nemnda gjøres kompetent til å behandle klagesaker etter kirkeordningens § § 20, 23.

[...]

Når kirken nå selv er gitt myndighet til behandle klager på avgjørelser fattet i lovbestemte kirkelige organer, og innen et så stort og sentralt felt som kirkebyggene og kirkestedene, er det rett at dette tillegges den nemnda som Kirkemøtet selv har pekt på - og at nemnda tilføres det mandat og den sammensetning som trengs til dette. Møre bispedømmeråd og Møre biskops forslag til ordlyd i kirkeordningens § 20, 2. ledd, siste setning samt ordlyd i kirkeordningens § 23, om nedlegging, blir dermed slik: Biskopens avgjørelse kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd.

På bakgrunn av Møre biskop og Møre bispedømmeråd sine tidligere høringsuttalelser innenfor denne tematikken, og med utgangspunkt i dette nye høringsnotatet om klagesaksbehandling, støtter Møre biskop og Møre bispedømmeråd endringsforslagene for de berørte bestemmelsene i kirkeordningen.

Biskop og råd mener at det er ryddig og tjenlig med en to-instansordning for dette saksområdet - med klagenemnda som klageinstans. For å styrke klagenemndas arbeid på kirkebyggfeltet, er det fornuftig at nemnda styrkes med ett ekstra medlem med slik fagkompetanse.

Biskop og råd støtter at kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens saksbehandling og for klagenemndas klagesaksbehandling, innenfor de alminnelige bestemmelsene om klagenemndas arbeid.

Biskop og råd samstemmer samtidig med høringsnotatet i at Kirkerådets rolle som nasjonal kirkebygggressurs for hele trossamfunnet er et viktig element i kirkens vektlegging av og satsning på kirkebyggene som bærebjelken i den kirkelige kulturavstrategien. Den tette og gode kontakten mellom biskop og Kirkerådet når det gjelder rådgivning og veiledning på kirkebyggfeltet må derfor opprettholdes og gjerne styrkes.

Forslag til vedtak

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslagene til endringer i berørte bestemmelser i kirkeordningen, i tråd med forslagene i kirkerådets høringsdokument *Høring om klagesaker på kirkebyggfeltet – forslag om overføring av myndighet fra Kirkerådet til Den norske kirkes klagenemnd*.

Høringsfrist 1. november 2023

Høring om klagesaker på kirkebyggfeltet – forslag om overføring av myndighet fra Kirkerådet til Den norske kirkes klagenemnd

I Innledning om saken

Denne høringen gjelder behandlingsmåten av tre typer kirkebyggsaker i kirkeordningen kapittel 4. Felles for sakstypene er kravet til godkjenning og at det i tillegg er innført en klageordning. De aktuelle reglene ble vedtatt av Kirkemøtet i 2021, jf. sak KM 14/21. Reglene i kirkeordningen er for *de listeførte kirkene* en følge av kravet i forskrift 18. desember 2020 nr. 2827 om forvaltning av kulturhistorisk verdifulle kirker (kirkebyggforskriften) om utpeking av både en godkjennings- og klageinstans i de aktuelle sakstypene. I kirkebyggforskriften fremgår det også at godkjenningssinstansen skal forelegge saken for Riksantikvaren til uttalelse.

Disse tre sakstypene er *avhending* av kirker, *nedlegging* av kirker og *tiltak ut over vanlig vedlikehold* på kirker. I kirkeordningen er riving, som forskriften gjelder for, omfattet av det videre begrepet nedlegging.

I kirkeordningen er biskopen utpekt som kirkelig godkjenningssmyndighet i tråd med kravet i kirkebyggforskriften § 3, jf. også § 4 første ledd – mens Kirkerådet tilsvarende er utpekt som klageorgan etter bestemmelsen i forskriftens § 4 fjerde ledd. Vi viser til kirkeordningen § 23 sjette ledd for saker om tiltak ut over vanlig vedlikehold (endringssaker), § 20 andre ledd for saker om avhending og § 23 femte ledd for saker om riving og annen nedlegging. For de tre sakstypene som er omhandlet i forskriften, har Kirkemøtet på denne måten etablert ordninger som oppfyller forskriftens krav til myndighetsplassering for godkjenning og klage.

Kirkemøtet har gjort disse ordningene gjeldende for *alle* kirker, ikke bare for de listeførte, som altså var nødvendig etter kirkebyggforskriften. Dette betyr at for *de fredede kirkene* vil det for tiltak ut over vanlig vedlikehold være et tosporet godkjenningssystem, der både biskopen etter kirkeordningen og Riksantikvaren etter kulturminneloven må godkjenne tiltaket. For andre kirker enn de listeførte er rettsgrunnlaget for kirkeordningens bestemmelser ikke denne forskriften, men trossamfunnsloven § 15 første ledd andre punktum, eventuelt et ulovfestet grunnlag.

I denne høringen foreslår Kirkerådet at oppgaven som klageinstans i disse sakstypene skal overføres fra Kirkerådet til Den norske kirkes klagenemnd (heretter klagenemnda). Kirkeordningen må derfor endres i de tre nevnte bestemmelsene samt i de to bestemmelsene om klagenemnda, §§ 32 og 33. Saken skal etter planen fremmes for Kirkemøtet i 2024.

II Bakgrunnen for saken

Dagens ordning innebærer at ansatte i Kirkerådet gir råd og veiledning til biskopen som vedtaksmyndighet, dessuten ofte også til kirkeeieren (normalt soknet ved kirkelig fellesråd) i forkant av en søknad til biskopen. Samtidig vil de samme personene lett kunne tenkes å delta i saksbehandlingen i Kirkerådet av eventuelle klagesaker knyttet til samme saksforhold. Det har vært problematisert at disse rollekombinasjonene for ansatte i Kirkerådet er uheldige og kan oppfattes å være til hinder for en reell to-instansbehandling i de aktuelle sakene. Kirkerådet har etter dagens ordning kun behandlet én klagesak.

Prinsipielle grunner taler for å finne en ordning som omfatter alle de tre sakstypene, selv om den praktiske betydningen er vesentlig ulik. Det er bare endrings sakene som har et nevneverdig volum. De andre to sakstypene er sjeldent forekommende, og potensielle klagesaker vil nødvendigvis oppstå enda sjeldnere. Det er særlig saker om riving og annen nedlegging som er sjeldne, men så sent som i 2019 ble en kirke nedlagt og deretter solgt. Siden avhending etter kirkeordningen – og vi legger til også etter kirkebyggforskriften – ikke bare gjelder selve kirkebygget, men også kirketomten (kirkegrunnen), herunder fradeling av *deler av* denne, er det en del saker etter avhendingsbestemmelsen.

III Tidligere befatning med en sak – forholdet til forvaltningslovens habilitetsregler

Det er først og fremst rollene til Kirkerådets ansatte som har vært pekt på som utfordrende i dagens system. Derfor vil Kirkerådet knytte noen kommentarer til de habilitetsrettslige spørsmålene som dagens ordning reiser.

Det følger av kirkeordningen § 42 første ledd at blant annet forvaltningsloven skal gjelde for den virksomheten som drives av kirkelige organer. Herunder vil også habilitetsreglene i forvaltningsloven komme til anvendelse i klagesakene som Kirkerådet i dag får til behandling. Den relevante bestemmelsen vil være forvaltningsloven § 6 andre ledd. Som kjent skal det etter denne bestemmelsen foretas en konkret vurdering av habiliteten til den eller de personene som det i en sak oppstår spørsmål om habiliteten til.

I vår sammenheng er tilnærmingen nødvendigvis en annen når Kirkerådet har undersøkt habiliteten til Kirkerådets ansatte i *eventuelle* klagesaker i de tre sakstypene. Kirkerådet har i en standardisert forhåndsvurdering undersøkt om de aktuelle ansatte i Kirkerådet normalt eller typisk vil kunne ventes å bli inhabile ved Kirkerådets behandling av en klagesak – da begrunnet i deres tidligere befatning med saken gjennom veiledning og rådgivning overfor tiltakshaver (søker) og biskop. Arten av og den mulige rekkevidden av denne veiledningen og rådgivningen er såpass forutsigbar at det i et systemperspektiv godt lar seg gjøre å foreta en slik standardisert forhåndsvurdering etter forvaltningsloven § 6 andre ledd.

Kirkerådets klare konklusjon er at slik tidligere befatning med en sak i den formen vi her snakker om, ikke i seg selv vil gjøre den ansatte inhabil i klagesaken.

Vedkommende ansatte må for å bli inhabile ha utvist et spesielt engasjement i saken eller av andre grunner ha særinteresser i sakens utfall.

Dette betyr at *habilitetsreglene* i seg selv ikke er et avgjørende argument for om Kirkerådet bør være klageinstans eller ikke. Hvis spørsmål om inhabilitet oppstår, vil det kunne håndteres på vanlig vis i den konkrete saken.

IV Et tilbakeblikk: Kirkerådets og Kirkemøtets vurderinger i 2021

Både i høringen og i saksfremlegget i sak KM 14/21 reiste Kirkerådet spørsmålet om Kirkerådet eller klagenemnda var best egnet som klageorgan i de tre sakstypene. Av de grunnene som er skissert rett ovenfor, var ikke eventuelle habilitetsrettslige innvendinger mot Kirkerådets ansatte og derfor Kirkerådet som klageinstans, noen problemstilling i 2021.

Om sakene om *avhending og nedlegging* beskriver saksorienteringen høringsforslaget slik:

Samtidig viste Kirkerådet til at det kan reises innvendinger mot å gi Den norske kirkes klagenemnd oppgaven som klageinstans. Mye av intensjonen med å opprette klagenemnda var at den kun skal ha oppgaver der det er påkrevd, altså der det fra før ikke er et annet nasjonalkirkelig organ som egner seg. Kirkerådet foreslo derfor at Kirkerådet blir klageorgan ved avgjørelser om avhending og nedlegging (side 23).

Dette forslaget fikk bred oppslutning.

I sin saksorientering skrev Kirkerådet dette om høringsforslaget knyttet til *endringssakene*:

De mest aktuelle klageorganene er Kirkerådet eller Den norske kirkes klagenemnd. Kirkemøtet har av prinsipielle grunner tidligere lagt vekt på å unngå å sette biskopene i et underordningsforhold til Kirkerådet. Hvis Kirkerådet er klageinstans, vil et underordningsforhold bli etablert i denne sakstypen. Kirkerådet pekte i høringsnotatet på at det isolert sett vil dette tale for å legge oppgaven til Den norske kirkes klagenemnd. Det kan imidlertid reises innvendinger mot dette alternativet.

Kirkerådet mente i høringsnotatet at Den norske kirkes klagenemnd egner seg dårlig i denne type saker. *Nemnda har gjennom sin sammensetning sin faglige tyngde i saker av teologisk og juridisk karakter.* Sammensetningen er en følge av den type saker nemnda i dag er tildelt. Kirkerådet mente det er *lite ønskelig å endre sammensetningen til nemnda* for at den skal kunne få tildelt denne sakstypen – som først og fremst stiller krav til *bygningfaglige og arkitekturhistoriske kunnskaper.*

Klagenemnda har administrativ bistand som vil måtte sørge for at saken er så godt opplyst som mulig. På tross av dette mente Kirkerådet allikevel at Kirkerådet peker seg ut som den foretrukne klageinstans i slike saker. Et viktig hensyn er at Kirkerådet fra før er tildelt andre oppgaver på kirkebyggfeltet (...) Særlig saker om godkjenning av nye kirker har klare likhetstrekk til sakene om

ombygging og utvidelse av eksisterende kirker (side 34; kursivert her).

Om sitt forslag til Kirkemøtet skrev Kirkerådet dette om *endringssakene*:

Noen høringsinstanser kommenterte spørsmål om klageorgan. Et klart flertall av høringsinstansene støttet forslaget i høringsnotatet om at Kirkerådet skal være høringsinstans, men *noen tok til orde for at Den norske kirkes klagenemnd* burde være det. Både Kirkerådet og Den norske kirkes klagenemnd vil kunne være utpekt som klageinstans, men i lys av høringen opprettholder Kirkerådet forslaget om at biskopens vedtak kan påklages til Kirkerådet. Kirkerådet viser i den sammenheng til de andre oppgavene Kirkerådet har på kirkebyggfeltet.

Kirkerådet understreker at saker om tiltak ut over vanlig vedlikehold vil involvere både *bygningsfaglige, kulturminnefaglige og arkitekturhistoriske kunnskaper* så vel som ivaretagelse av kirkelige behov. Som følge av at biskopen er godkjenningssinstans, vil klageinstansen [Kirkerådet] alltid ha biskopens vurdering med seg som en del av saksbehandlingen (side 37; kursivert her).

Kirkemøtets vedtak svarte også her til Kirkerådets forslag.

V En fornyet vurdering av spørsmålet om klageinstans – to alternative løsninger for å styrke to-instansordningen

De ovennevnte vurderingene fra 2021 står ved lag også i dag – herunder at habilitetsrettslige vurderinger ikke i seg selv er et argument mot Kirkerådet som klageinstans.

Samtidig mener Kirkerådet at det må tillegges stor vekt at Den norske kirke er avhengig av at dens ordninger fremstår som tillitvekkende utad, også uavhengig av de formelle sidene ved spørsmålet om habilitet. Ikke minst er dette viktig overfor andre sentrale aktører på kirkebyggfeltet, herunder Riksantikvaren.

Uavhengig av slike formelle habilitetsvurderinger ønsker derfor Kirkerådet at det skal treffes tiltak for å unngå at det kan sås tvil om at en klage over biskopens vedtak blir underkastet *en reell prøving*. Herunder er det ønskelig å sikre tillit til at klageinstansens vedtak alene bygger på sakens relevante momenter og ikke blir preget av den rådgivningen og veiledningen som i sakens tidligere faser er gitt fra Kirkerådets ansatte.

Kirkerådets rolle som nasjonal kirkebygggressurs for hele trossamfunnet er et viktig element i kirkens vektlegging av og satsning på kirkebyggene som bærebjelken i den kirkelige kulturavstrategien. Det er derfor ikke en aktuell problemstilling å endre innretningen og omfanget av rådgivningen og veiledningen Kirkerådets ansatte gir overfor eier (søker) og biskop. Det må derfor være ved selve klagebehandlingen vi må foreta en eventuell endring. Kirkerådet har her vurdert to løsninger, som begge ivaretar de nevnte hensynene om å tydeliggjøre at klagesaker vil bli underkastet en reell prøving. *Formålet* med en endring er altså å unngå tvil om at to-instansbehandlingen er reell. Da vil samtidig to-instansordningen bli *styrket* ved at den utad fremstår som mer tillitvekkende enn i dag.

Den ene løsningen er at det nedsettes *et fagråd* som gir *uttalelse til Kirkerådet* i de aktuelle kirkebyggfaglige spørsmålene som en klagesak reiser. Løsningen med et fagråd forutsetter ingen regelendringer og vil raskt kunne tre i kraft. Det er primært i endringssakene behovet for kirkebyggfaglig kompetanse vil være viktig. Sakene om avhending samt riving og annen nedlegging vil normalt ha et annet innholdsmessig eller faglig tyngdepunkt enn det kirkebyggfaglige. De vil normalt heller omhandle økonomiske forhold i soknet sett opp mot menighetens behov for kirken.

Samtidig burde klagesaken internt i Kirkerådets administrasjon med denne løsningen bli *forberedt av en annen enhet* enn den som har vært involvert i saken da den var til behandling hos søker og biskop. Sistnevnte enhet er i dag avdeling for kirkefag og økumenikk ved seksjon for gudstjenesteliv og kultur. En naturlig enhet til å forberede klagesaker for Kirkerådet ville være juridisk avdeling. Sakshåndteringen ville her bestå i å forberede behandlingen av saken i det valgte Kirkerådet (i hastesaker dets arbeidsutvalg) gjennom å utforme de relevante spørsmålene som fagrådet, med grunnlag i klagen, skal uttale seg om og – i lys av fagrådets innstilling – utarbeide innstilling til det valgte Kirkerådet.

Den andre løsningen er at klagenemnda er klageinstans. Selv om reglene for klagenemnda – jf. forskrift 14. november 2021 nr. 4032 om regler for Den norske kirkes klagenemnd – i § 4 bestemmer at «[e]n eller flere tilsatte i Kirkerådets sekretariat utfører sekretariatsfunksjoner for klagenemnda», heter det samme sted at den «som utfører sekretariatsfunksjoner for klagenemnda, er direkte underordnet nemnda og skal følge de retningslinjer og pålegg denne gir». Det er ikke ansatte i nevnte seksjon for gudstjenesteliv og kultur som i dag utfører sekretariatsfunksjonen, og Kirkerådet mener derfor løsningen med klagenemnda som klageinstans er den som i størst grad skaper *avstand* fra de ansatte i Kirkerådet som tidligere kan ha hatt befatning med en sak som senere blir påklaget.

Kirkerådet mener i lys av det ovennevnte at det er løsningen med klagenemnda som vil fremstå som mest tillitvekkende, og Kirkerådet foreslår denne.

VI Nærmere om klagenemnda som klageinstans

Denne løsningen forutsetter at kirkeordningen §§ 20, 23, 32 og 33 endres. De ovennevnte reglene for klagenemnda berøres ikke.

Skal klagenemnda være klageinstans i de aktuelle sakstypene, må den styrkes med relevant fagkompetanse, jf. også omtalen av dette i saken fra 2021. Dette vil være *kirkebyggfaglig* kompetanse, med vekt på antikvarisk (kulturminnefaglig) og arkitektfaglig kompetanse. Det er nok i første rekke i endringssakene slik kompetanse er viktig, siden sakene om riving og annen nedlegging samt avhending som nevnt vil være mer knyttet til økonomi og menighetens behov for kirken. Men også i slike saker kan nemnda ha nytte av slik spesialkompetanse. Kirkerådet foreslår derfor at nemnda skal styrkes med slik kompetanse i alle de tre sakstypene. Mest av regeltekniske grunner, der det er uheldig med for mange forklaringer, foreslår Kirkerådet at uttrykket *kirkebyggfaglig kompetanse* benyttes i bestemmelsene.

Kirkerådet mener det er tilstrekkelig med ett ekstra medlem av nemnda med slik fagkompetanse. Hovedgrunnen til dette er at vedkommendes synspunkter uansett vil veie tungt i spørsmål som forutsetter denne særskilte kompetansen. Dette er også

mest i tråd med innretningen av kirkeordningen § 32, der heller ikke de andre faggruppene er representert med mer enn ett medlem.

Etter dagens regler skal hvert medlem ha en personlig vara. Det vil også gjelde for det nye medlemmet som foreslås. Se om blant annet dette i § 32 andre ledd.

Kirkerådet vil altså foreslå at kirkeordningen § 32 første ledd gis et tillegg om særskilt kompetanse i disse sakstypene – altså i saker etter henholdsvis § 20 andre ledd femte punktum, § 23 femte ledd og § 23 sjette ledd – men ikke i andre saker nemda behandler. Denne endringen vil i så fall gjelde for alle kirker, jf. ovenfor om at ordningen med godkjenning og klageadgang er generelt innrettet.

VII Mulighet for Kirkerådet til å gi retningslinjer for saksbehandlingen

Under dagens ordning med Kirkerådet som klageinstans vil Kirkerådet

kunne gi *saksbehandlingsregler* knyttet til *klagesaker* – begrenset til bestemmelser som supplerer forvaltningsloven. Kirkerådet kan derfor ved brev, rundskriv eller instruks til biskopene redegjøre for *hvordan slike klagesaker skal behandles*. Som en følge av det overordningsforhold Kirkerådet kommer i overfor biskopene i denne sakstypen gjennom å være klageorgan, vil Kirkerådet også kunne gi *saksbehandlingsregler* knyttet til *biskopenes vedtak*. Det kan blant annet omfatte hvilke sakstyper biskopen skal konsultere Riksantikvaren i, herunder knyttet til den enkelte kirkes vernestatus (sak KM 14/21 side 34; kursivert her).

Slike saksbehandlingsregler kan altså bli gitt ved eller i form av brev, rundskriv eller instruks. Her kunne også *retningslinjer* vært nevnt. Mens brev og i noen grad rundskriv henspiller mest på dokumentets *form*, vil instruks og retningslinjer i større grad uttrykke graden av *innholdets* karakter av bindende normering.

Sitatet ovenfor fra saksorienteringen gjaldt forslaget til ordning i saker om tiltak ut over vanlig vedlikehold. Denne adgangen har altså Kirkerådet som *klageinstans* hatt *uten* at det har kommet eksplisitt til uttrykk i bestemmelsen. Tilsvarende gjelder for avhending og nedlegging. En slik adgang for Kirkerådet bortfaller med det forslaget som nå fremmes. Hvis Kirkerådet ikke lenger er klageinstans, vil ikke Kirkerådet ha slik myndighet til å gi retningslinjer e.l. for saksbehandlingen, uten at det uttrykkelig er fastsatt.

Kirkerådet mener *klagenemnda* ikke egner seg så godt til å utarbeide retningslinjer e.l. for saksbehandlingen – verken knyttet til *biskopenes vedtak* eller til hvordan slike *klagesaker* skal behandles. Kirkerådet foreslår derfor at Kirkerådet gis adgang til å gi retningslinjer for saksbehandlingen, altså da i begge henseender. Se nedenfor i forslaget til bestemmelser, der Kirkerådet foreslår en «kan»-bestemmelse om dette.

De retningslinjene Kirkerådet etter forslaget gis adgang til å gi, kan ikke være i strid med reglene for klagenemnda § 3 første til fjerde ledd. Bestemmelsen lyder slik:

§ 3. Alminnelige bestemmelser om klagenemndas arbeid

Forvaltningsloven og offentliglova gjelder for klagenemndas arbeid, jf. kirkeordningen § 42.

Så langt det passer gjelder regler for Kirkerådets virksomhet § 2, § 3, § 5 og § 7 også for klagenemndas arbeid.

En part har rett til å redegjøre for sitt syn skriftlig.

Ut over det som følger av forvaltningsloven § 11d og § 12, skal en part ha adgang til å møte personlig og med fullmektig for å redegjøre muntlig for sitt syn overfor klagenemnda.

Klagenemnda kan selv gi utfyllende bestemmelser om saksbehandlingen.

Hvis Kirkerådets forslag til endringer i §§ 20 og 23 blir vedtatt, og Kirkerådet benytter seg av adgangen, vil *klagenemndas* egne bestemmelser etter § 3 femte ledd måtte gis innenfor rammene som følger av § 3 første til fjerde ledd og av Kirkerådets retningslinjer.

VIII Forslaget til endringer i de berørte bestemmelsene

Kirkerådet foreslår følgende endringer i kirkeordningen:

§ 20 andre ledd femte punktum skal lyde:

Biskopens vedtak i saker om avhending av kirker kan påklages til *Den norske kirkes klagenemnd, og Kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling.*

§ 23 femte ledd tredje punktum skal lyde:

Biskopens vedtak kan påklages til *Den norske kirkes klagenemnd, og Kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling.*

§ 23 sjette ledd tredje punktum skal lyde:

Biskopens vedtak kan påklages til *Den norske kirkes klagenemnd, og Kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling.*

§ 32 første ledd femte strekpunkt skal lyde:

- *ett medlem med særskilt kirkebyggfaglig kompetanse, som tiltrer klagenemnda i saker etter kirkeordningen § 20 andre ledd og § 23 femte og sjette ledd,*

§ 32 første ledd nåværende femte strekpunkt blir sjette strekpunkt.

§ 33 første ledd bokstav a skal lyde:

avgjør klager etter kirkeordningen § 10 fjerde og femte ledd, § 20 andre ledd, § 23 femte og sjette ledd og § 39 tredje ledd,

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Næsje Sætre	003	21/00273-27	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
60/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	27.10.2023

Orienteringar til møte i Møre bispedømmeråd 27.10.23

Vedlegg:

BISKOPENS VISITASFOREDRAG SMØLA

Saksorientering

I denne saka blir det gitt skriftlege og munnlege orienteringar til bispedømmerådet. Medlemmer av ulike råd og utval har høve til å gi munnlege orienteringar frå møter eller aktivitetar. Saka kan bli oppdatert fram til møtet blir halde.

Skriftlege orienteringar:

1. Tverrfagleg rådgivarsamling i Oslo

Kyrkjefagsavdelinga var i oktober i Oslo på ei nasjonal, tverfageleg rådgivarsamling. Det var to dagar med felles læring og påfyll, og læring av kvarandre.

Sentralt for samlinga var bispedømmekontoret sitt arbeid med å utvikle og rettleie kyrkjelydane. Utvikling og rettleiing er relevant for kontakta mellom bispedømmenivået og lokalkyrkja. Det er og spesielt relevant for bispedømmekontoret si oppgåve med å implementere verktøyet Kyrkja vår, og rettleiinga av kyrkjelydar som vil setje i gong med strategiprossessar.

Med Kyrkjemøtet sitt vedtak 12/12, som mellom anna sa «Kirkemøtet forutsetter at Kirkerådet og bispedømmerådene følger opp helhetlig menighetsplan (tidligere navn på «Kirka vår») med kursing og veiledning i bruk av denne.», og med stiftsdirektørane sin tydelege beskjed om at bispedømmekontoret må vere omdreiingspunkt for rettleiinga, har kvart bispedømmekontor fått ei forsterka oppgåve med motivasjon og rettleiing. I løpet av rådgivarsamlinga fekk vi mellom anna innspel til korleis vi kan hjelpe sokneråd og stabar til å jobbe saman og til å prioritere, korleis ein kan bruke «Kyrkja vår» til å forenkle og effektivisere arbeidet i kyrkjelyden, og til korleis rolla som rettleiar/rådgivar kan praktiserast på ein god måte.

«Kyrkja vår» vart lansert tidlegare i år, og er eit digitalt verktøy som fungerer som ein samla plan for arbeidet i soknet: kyrkjelyden sine aktivitetar, tal om og frå kyrkjelyden, kyrkjelyden sin einskaplege retning, og så vidare. Prostar og sokneprestar i Møre skal ha fått tilgang, og kan gå inn på plan.kirken.no og ta verktøyet i bruk. Kyrkjevevja melder øvrige tilsette inn på skjemaet som ein finn på denne sida: <https://ressursbanken.kirken.no/registrering-kirka-var/>

Alle soknerådsmedlemmar skal også få tilgang.

Sjå meir om Kyrkja vår på [Kirka vår – ressursbanken](#)

2. Den norske kyrkja sin strategi for sosiale media

Kyrkjerådet har laga ein strategi for Den norske kyrkja sin bruk av sosiale media. Strategien gjeld for nasjonale sosiale media i DnK, og kanalar «på alle andre nivåer i kirken» oppmodast til å ta den i bruk som ressurs og rettleiingsdokument. Strategidokumentet omtalar mellom anna prinsipp for korleis sosiale media i kyrkjeleg regi bør drivast, frå strategisk drift til kreativ innhaldsproduksjon, og korleis kyrkja bør spele på lag med ulike sosiale media for å nå sine mål. Meir informasjon finn ein her: [Sosiale media – kyrkje på nett](#)
Strategidokumentet kan ein sjå i sin heilskap på Møre bispedømme si heimeside: [Om Møre bispedømme - Visjonar](#)

3. Visitas i Smøla 6.-11. juni 2023

Vedlagt følger biskopens foredrag frå visitasen

4. Fagsamling for kyrkjemusikarar i Møre i Spjelkavik kyrkje torsdag 19. oktober.

To ulike tema:

- Innføring i digitale hjelpemidlar i kyrkjemusikarkvardagen v/kantor i Nordlandet kyrkjelyd i Kristiansund
- Stemmebruk innanfor korarbeid og i liturgisk samanheng v/Kjetil Almenning, domkantor i Bergen

Til saman deltok 26 kyrkjemusikarar på fagsamlinga som blei arrangert av Kyrkjemusikalsk råd i Møre.

Kyrkjemusikalsk råd har hatt fokus på korarbeid på dei to fagsamlingane for kyrkjemusikarane dette året. På samlinga i mars var det m.a. tema om småbarnssong. Dette med bakgrunn i at aktivitetar og deltaking i kyrkjelydane sitt korarbeid har opplevd sviktande oppslutning etter korona-pandemien.

Munnlege orienteringar:

1. Orientering frå Biskopen
2. Orienteringar frå personalavdeling
 - 2.1. Plan for utlysing av stillingar
 - 2.2. Avtale om bedriftshelseteneste
3. Om medlemsundersøkinga

Forslag til vedtak

Møre bispedømmeråd tek orienteringane til vitande.

BISKOPENS VISITASFOREDRAG PÅ BØTERIET 11.06.23

Visitas i Brattvær, Edøy og Hopens sokn 6.-11.06.23

Takk for — på alle måter - fantastiske dager. Her ute ved havet kan vi jo ikke la være å snakke om været. Bildene vi har tatt denne uken, kan gå rett inn i promoteringen av Smøla. Vi har sett det unike landskapet og nærmest hatt flatt hav på båtturene våre. Vi har erfart tidevannet på sitt laveste og seget over grunner samt rundt odder og skjær. Grillet en sen middag ute på Brattværet og spist maten utendørs.

«Skapen,'erket i sentrum. Kortreiste opplevelser i ydmykhet og lovprisning til alt det skapte.», hadde dere satt som overskrift på visitasmeldinga. Ja, kortreiste opplevelser har det vært, og Skaperen selv har blitt lovprist blant annet gjennom Petter Dass sin kjente salme <<Herre, Gud, ditt dyre navn og ære» som vi har sunget til den gamle melodien fra Brattvær. Takk også for den opplevelsen.

Det er 7 h år siden forrige visitas. Mye har skjedd siden den gang, og jeg har fått følge det tett. Da var overskriften «Arvegods inn i framtiden. Mennesker på pilegrimsled.» 23. juni 2018 foregikk den nasjonale markeringen av at Kystpilegrimsleia var godkjent som Europeisk kulturveg og St. Olavsled. Den var da endelig merket som ei lei fra Egersund til Trondheim. Her på Smøla; på Edøya, fikk ordføreren fikk ta imot både Fylkesordfører, Statsforvalter og Preses i Den norske kirke. Collin Archerskuta MS Risør som stod for den offisielle åpningsseilasen, la til kai, og skipskista ble båret i land. I kista ble bønner fra dette stedet lagt: «Takkfor korset. Du gav oss livet og lyset. Kulisteinen bærer ditt merke. Korsmerket. Herre vi ber: La budskapet fra steinen aldri slutte å lydeforfolket vårt.» Vi var i amfiet på

Guriseret og oppe ved Kulisteinen. Kulturskolen deltok. Selv fikk jeg ha en samtale om tro og liv med Hans Erik Dyvik Husby i Edøy gamle kirke. Det ble en dag som satte spor. Takk til alle dere som arbeidet, håpte og trodde at betydningen av Kulisteinen var så stor at den måtte bli et pilegrims mål langs leia. Guriseret lå her. «Fru Guri av Edøy» formidler så tydelig historien vår og de endringene det kristne verdigrunlaget førte til for både landet og folket vårt. I juni neste år, skal en del av det store Nasjonaljubileet feires på Moster. «Frå maktsentrum til rettssamfunn — Kristenretten 1000 år», er overskriften, og på hjemmesiden for dette jubileet, viser de fram Kulisteinen. Jeg har i løpet av visitasen vist til dette og sagt at dere nå har en enorm mulighet til å koble dere på det som gjøres både før og under

Mosterjubileet. De viser Moster gamle kirke i 3D på sin hjemmeside. Dere har fått fotografert Edøy gamle kirke i 3D. Mosterjubileet kan føre til et økt fokus på dere. Internasjonale gjester er invitert til Moster. Kanskje vil noen av dem finne veien hit i neste runde? Jeg har i løpet av visitasen utfordret dere til å oversatt «Fru Guri av Edøy» slik at det blir tilgjengelig for flere.

Dere har gjennom år hatt eierskap til spillet om «Fru Guri», investert mye og fått Guriseret som et flott sted som også rommer det regionale kystpilegimssenteret for Trøndelag, Møre og Romsdal. Det har vært viktig og inspirerende at vi under visitasen både har hatt møte med Laila Skaret og fått innblikk i det omfattende samarbeidet mellom Guriserets virksomhet og kirka. Et veldig godt samarbeid med kirka bl a med tanke på konfirmantarbeid. I fjor var 180 konfirmanter innom, ble utfordret på ulikt vis og fikk oppleve hvordan ny teknologi ble tatt i bruk for å formidle kjernen i vår kristne tro da kirka ble et «escape-room». Takk.

På samme måte var det viktig og inspirerende av vi fikk et møte med Ragnhild Godal som fast ansatt daglig leder av det regionale pilegrimssenteret (RPS) og bli kjent med utviklingen og virksomheten der. Mye godt har skjedd siden 2018 i det å legge til rette for «En reise som berører». Skal kystpilegimsarbeidet lykkes - og nå bredt ut -, er det veldig viktig med lokal forankring og tilhørighet. Det er fullt mulig å invitere både dagens menighetsråd og dem som blir valgt i september, på en kortreist pilegrimstur her i området.

«Dere kan det å være kirke!», sa jeg i min hilsen på kulturkvelden i Edøy kirke. Og jeg viste til Den norske kirkes kulturmelding fra 2007 som nettopp het «Kunsten å være kirke.» Dere kan det å samarbeide. Dere ser behovene, hverandre, de store immaterielle verdiene dere forvalter, og dere løfter i flokk.

En visitas er et godt forberedt tilsynsbesøk fra biskopen. Visitasen rammes inn av en del I som prosten gjennomførte i februar og en del III ved prosten som vil komme rundt h år fram i tid.

Å være på visitas, er kjernen av hva det vil si å være biskop. Selve ordet biskop kommer fra det greske verbet for å se. En biskop er en som ser, ser menigheten, folket og stedet; som ser til dere. En visitas handler om å se hvordan kirken er kirke for folk i alle aldersgrupper og i alle livssituasjoner. Takk for alt dere har synliggjort. Noe hadde vi sett på forhånd gjennom visitasmeldingen og referatet fra visitas I. Takk for alt vi har fått se av både styrke og sårbarhet. Takk for den fine måten dere har tatt imot oss på. Det har vært dypt meningsfylt å være her. På et tidspunkt skrev jeg med kulepenn på programarket: «Dette er folkekirka på sitt beste!»

Visitasreglementet for Den norske kirke sier. «Formålet med visitasreglementet er gjennom bispevisitasene å leggeforholdene til rettefor aktivt engasjement og stadigfornyelse i den evangelisk-lutherskefolkekirke i Norge. (...) Formålet med bispevisitasen er å støtte, inspirere og veilede menigheter og ansatte, og gjøre kirkens nærvær synlig i lokalsamfunnet.»

Gjennom dette foredraget er målet å gi tilbake noe av det vi har sett. En mer utfyllende protokoll kommer i tillegg. Dette er offentlige dokumenter som blir tilgjengelige for alle som ønsker det.

Programmet denne uken har vært omfattende og båret preg av tiden på året. Vi har fått oppleve alle fire kirkene i bruk; Edøy gamle kirke til morgenbønn, Edøy kirke til kulturkveld, Hopen kirke til salmekveld og Brattvær kirke til gudstjeneste.

I tillegg også morgenbønn i Veidholmen bedehus og kveldsbønn i Brattværet bedehus sammen med «sommerfolket» der. Det var første gang vi har fått komme dit. Takk til dere som la til rette, ga oss fellesskap og økt kunnskap.

Visitasprogrammet har også rommet møte med skolen; både rektorer, elever og lærere, andakt og kaffestund på sykehjemmet, møte med alle menighetsrådene i lokalene til ECO-campen (som forrige gang var Inn-Smøla skole), samt møte med sanitetsforeningene og Bygdekvinnelaget som jeg skal komme tilbake til.

Vi hadde også et spennende møte med museumsleder Silje Gulstad på Rosvoll gamle prestegård med tema som: «Hva er potensialet på dette stedet?» «Kan prestegården brukes til konfirmandarbeid?» «Kan det åpnes for pilegrimsovmatting, både på loftet og på stabburet?» Jeg er spent på fortsettelsen av den dialogen.

Mange av møtepunktene i løpet av visitasen er åpne for dem som ønsker å delta. En fast del av visitasprogrammet er også et møte med kommunens øverste ledelse. Jeg skulle ønske det hadde vært åpent. Dere ville hatt stor glede av å være der. Ordføreren hilste oss velkommen

med at det er mye himmel på Smøla. Det er både i fysisk og overført betydning. Så fortsatte han med å si noe om Kulisteinens betydning og brytningene mellom verdigrunnlaget fra hedensk tid og kristen fro. Jeg ble stolt på deres vegne da Kommunedirektøren presenterte svaret på utfordringen vi hadde gitt: «På hvilken måte er den lokale kirke en ressurs og verdifull medspiller i Smøla kommune?» Hun hadde henvendt seg til enhetslederne i kommunen, bl.a. leder helse og omsorg samt rektorer, og svaret var forankret i formannskapet.

Der fikk vi høre hvor viktige kirkebyggene var for folk, vi hørte om gravplassene og den nye navnedde minnelunden på Rokstad. Alle kirkens ansatte ble omtalt som viktige medarbeidere. Det var fokus på både det administrative og det faglige samarbeidet på kommunens ulike ansvarsområder som oppvekst, omsorg, kultur og beredskap. Babysang, konfirmantarbeidet, integreringsarbeidet, psykososialt kriseteam og ikke minst betydningen av «Smøla kirkeblad» som det eneste, skriftlige lokalbladet for Smøla, var noe av dem som ble nevnt. Jeg skal ikke gå videre inn i detaljene her, men det var imponerende — ikke minst med tanke på at det i hele den kirkelige sektoren her i Smøla bare er 2,78 årsverk i tillegg til prest. Vi brukte litt tid på å se på beskrivelsen på s. 23 i visitasmeldingen. Jeg vet ikke om noen andre fellesråd som er så underfinansiert, men jeg er trygg på at det blir en god dialog fram til møtet med Formannskapet i august.

Den gledelige, økonomiske nyheten, er at Den norske kirke på nasjonalt nivå i vinter lyste ut midler til diakonal innovasjon. Søknadsfristen var denne uken, og kirkeverge og prost satte seg sammen og fikk sendt en søknad med denne prosjektbeskrivelsen i kortversjon: « "Du løfter meg opp" er et diakonalt prosjekt medfokus på skaperverk og bærekraft, handling og håp på Smøla for ungdommer. Samarbeidspartnere er lokale bærekraftsbedrifter, kommunen, den kulturelle skolesekken og andre.» Og videre: «Planfor diakonifor Den Norske Kirke kapittel 4 har et sterktfokus på vernfor skaperverket, og kobler diakoni og vern om skaperverk sammen på en måte som gir god gjenkjennelse hos oss. Herpå Smøla anser vi oss som foregangskommune innen mangefelt som omhandler vern for skaperverket. Her er det stortfokus på Grønn Energi, og bl.a. er Plastjegerne etablert her somjobberfor å bekjempe plast og annet maritimt avfall i skjærgården rundt Smøla. (...) Det er særligfølgende bærekraftsmål: 3) God helse og livskvalitet 12) Ansvarligforbruk og produksjon og 13) Stans klimaendringene, vi ønsker å settefokus på.» Denne søknaden krever bare 5 % egenfinansiering.

Enten denne prosjektsøknaden blir innvilget eller ikke, er mitt klare råd til dere å arbeide for å få finansiert en fast diakonstilling som kan arbeide i Aure og her i Smøla. Det var tema under visitasen i Aure i Üor. Her er det mulig at bispedømmerådet kan bidra med noen tilskuddsmidler, slik bispedømmerådet har gjort andre steder.

Jeg har allerede nevnt at vi har fått oppleve alle de fire, flotte kirkene i bruk, og det var en stor glede å få møte alle de tre menighetsrådene allerede første dagen. Da var det viktig for meg å takke dem for det ansvaret de har tatt i den mest krevende perioden kirken noen gang har hatt. Da pandemien kom og alt ble stengt ned, var det svært krevende å sitte med det omfattende ansvaret menighetsrådene har for alt som kan gjøres «for å vekke og nære det kristelige liv i soknet, særlig at Guds ord kan bli rikeligforkynt, syke og døende betjent med det, døpte gis dåpsopplæring, barn og unge samlet og godeformål og legemlig og åndelig nød avjulpet. » (Lov om Den norske kirke 59, 1. ledd)

Det jeg har lest i visitasmeldinga, har imponert meg. Dere er I«eative. Dere har vist evne og stor vilje til samarbeid. Dere løfter i flokk, og dere klarte å omstille dere. Dere har fått

offentlig skryt for å være moderne og gode digitalt. Jeg vet ikke om det er måten dere vanligvis uttrykker dere på som er litt tilbakeholden? Men jeg måtte lese helt til s. 17 før jeg fant ordet «stolt». Jeg var stolt lenge før det etter å ha lest om «kirkedager» for elever i 1.-4.klasse når det er undervisningsfrie fredager på skolen, samarbeidet med kulturskolen i gudstjenester, kveldsgudstjeneste med Luciagog og hvordan pandemien fikk dere til å tenke nytt. Det HalloVenn-arrangementet som ble til en vandring fra rådhuset til Hopen kirke hvor over 100 stykker deltok.

Så skriver dere: «Da restriksjonene opphørte gikk vi tilbake til et ordinært Hallo Vennarrangement innendørs, men ønsket å fortsette å ha ei tilsvarende vandring nevnt ovenfor, men medjuletema. Vi utviklet og gjennomførte så «Englestien». Det er nå ei vandringfra rådhuset der «Keiser Augustus» sender grupper avfamilie og venner utpå ei vandring mot Betlehem (Hopen kirke). De skal løsejulerrelaterte oppgaver underveis. Stjerne på kirkens tårn tennes denne kvelden. (...) Inne i kirken er det bygd opp stall ogjuleevangelietfortelles. På veg ut lyses velsignelsen og de mottar eijulekule medpåskrift som skal henges påjuletreet hjemme. Vi er veldig stolte av dette omfattende tilbudet (min utheving). Konfirmanter, foreldre og andre, samt alle menighetsråd står vedpostene som bærer preg av konkurranse, teater, lek, moro ogfortellinger. Englestien skal hvert år arrangeres tett opp motjul.»

Jeg ser at i disse krevende årene, har fleksibiliteten økt. Dere er omstillingsvillige og dyktige. «Sail-in-gudstjeneste» har dere også skapt. Dette er folkekirka på sitt beste, og dere har fortsatt med å ut til folket og være kirke. Dere har i økende grad utegudstjenester ulike steder. Smølasamfunnet mr utrolig mye ut av 2,78 årsverk ansatte + en prest som jobber sammen med dere som er valgt til lederansvar i kirkene.

Et annet tema dere har tatt opp og avvist, er det å slå sammen menighetsrådene. Så det er ikke aktuelt. Det som derimot er høyst aktuelt, er at dere fortsetter å samarbeide. Dere beskriver babysang felles for alle sokn, Tårnagenthelg, Lys Våken og Luciagudstjenesten for å nevne noe. Min utfordring til dere, er at dere tar vare på egenarten deres og inviterer alle andre inn til det som foregår hos dere. Nå har dere hatt 1 felles menighetsrådsmøte hvert semester. Dere kan med fordel ha 2 felles møter i semesteret. Det tror jeg vil bli til gjensidig nytte og inspirasjon. Fortsett med det gode dere gjør.

I september er det valg til nye menighetsråd. Jeg har muntlig gitt dere to viktige oppgaver med tanke på at dere skal levere stafettpinnen videre til nye råd. Den ene har vi begynt på sammen. Det var å konkretisere hva hele kirkens overordnede strategi; «Mer himmel på jord» skal innebære her hos dere. Dette strategidokumentet delte vi også i møtet med ordfører, kommunedirektør og sjefen for Smøla kultursenter. Den andre, er å ta i bruk det nye, digitale verktøyet «Kirka vår». Vi fikk vist det fram i det samme møtet. Der ligger all data om befolkningen inne. Der kan dere legge inn UngData-undersøkelsen og andre vesentlige opplysninger som kan hjelpe dere å ta gode, strategiske valg framover. Bli kjent med «Kirka vår» og legg inn så mye dere kan før valgperioden / ansvarsperioden deres er over. Både prost og biskop har tilgang til den, og det vil styrke den muligheten vi har til å støtte dere.

Støtte og oppmuntring er en viktig del av biskopens tilsyn. Noen har gruet seg og lurt på om «tellekantene» var i orden. Vi har ikke sett på statistikk over gudstjenestedeltakere, nattverddeltakere, deltakere ved de ulike trosopplæringsiltakene, antallet døpte eller konfirmerte, men vi har sett en levende folkekirke. Så får vi analysere trender om et par år. Nå gjelder det å åpne opp så mye som mulig etter årene med pandemi.

Så har vi snakket om trosopplæringsplanen som er under revisjon. Nå kommer det nye muligheter til å se en større helhet. Avvent det til høsten. Fyll inn det dere har i «Kirka

vår», så ser vi hvilke behov som ikke er dekket. Jeg har også utfordret dere på samarbeidet med skolen. Hvilke bibeltekster møter elevene på de ulike klassetrinnene? Hvordan henger det sammen med det dere gjør? Hvilke bibelfortellinger er de sentrale i vår kristne tro som vi må sørge for at barna får god kjennskap til? Hvilke salmer lærer barna på skolen? Hvordan gjør dere nytte av det i kirken? Av hensyn til barna, er det klokt om dere som har så gode relasjoner mellom skolen og kirken kan se på dette.

Dere har spurt om dette med forordningene. Det er ikke statskirke lenger. Vi har snakket om at rammene står fast, men at mye ansvar for tid og sted er delegert fra biskop til prost. Ny kirkeordning er under utarbeidelse. Mange er usikre mnndt i landet. Jeg er veldig takknemlig for det gode samspillet jeg ser mellom kirkeverge og prost her hos dere, og jeg er trygg på at det vil fortsette.

Jeg startet med å vise til at dere som overskrift over visitasen har satt Skaperverket i sentrum. Takk for at bedriftsbesøket denne gangen var lagt til Plastjegeme. Det var en fonniddag med både håp og uro. Uro for de enorme mengdene plast og annen forsøpling som ødelegger livsgrunnlaget vårt om det ikke blir fjernet — og om vi ikke stanser forsøplingen. Håp fordi det på en liten formiddagsøkt var mulig å samle inn 400 kg plastavfall som kunne lempes over i båten med navnet FRAMTID og fraktes til land. Det er en enorm, nødvendig og diakonal innsats. Takk! Smølasamfunnet viser i handling det Gud selv har bedt oss om; å ta vare på skaperverket. Forrige uke var jeg her og feiret gudstjeneste med «Havets dag». Neste år er Plastjegerne invitert med på den.

Vår overordnede strategiplan sier: «Kirken i samfunnet fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle.» Dere skriver i visitasmeldinga at dere ikke har diakoniplan, men at det skjer mye arbeid i regi av sanitetsforeningene og bygdekvinnelaget. Der er det fokus på kvinnehelse, men også Folkehelse rapport for hele Smøla. Alle nyfødte får en oppmerksomhet, barnehagen inviteres til julelunsj, det arrangeres strikkekaffeer, kunstutstilling, juleverksted for ungene, påskeeggjakt, loppemarked, <<Syng med oss», basarer _til og med <<saltfeskballbasar», for å nevne noe.

10 % av befolkningen her deltar aktivt i dette inkluderings- og omsorgsarbeidet som gjør Smøla til det samfunnet det er. Det gjorde stort inntrykk å møte representanter og lytte til det som gjøres og ikke minst den motivasjonen som driver dem. De sa: «Det å ordne noe for andre gir meg mye, Hva er alternativet? Det er ikke vits å bo her hvis ikke. Vi ser den psykiske helsen øker, også for menn. Det at vi bor spredt har en betydning; det er godt å komme sammen. Vi ønsker å være mer for ensomme eldre, og på sykehjemmet. Bygdehuset er bedehuset, vi samarbeider med bedehusforeningen. Vi er opptatt av at det skal skje noe i bygdene.»

Dere viser gjennom det målrettede arbeidet for inkludering av flyktninger og arbeidsinnvandrere hvordan de både i bokstavelig og overført betydning får erfare «Mer himmel på jord».

Dette foredraget er skrevet ved et kjøkkenbord på Veiholmen. Smøla er en attraktiv fritidskommune. Akkurat nå er det «Stille før stormen» av turister, og vi har denne uken stilt spørsmålet; Når det kommer så mange tilreisende hver sommer, hvordan er vi kirke da?

Noe av det som **gjennetegner** dere her på Smøla, er evnen og viljen til samarbeid og det å finne nye muligheter / nye løsninger. Hva slags muligheter gir Veidholmen bedehus? Kan vi i framtiden styrke det kirkelige nærværet i ferietiden ved å tilby diakonstudenter sommerjobb? Prosten leder prestetjenesten. Alle prestene har hele prostiet som arbeidsområde. Kan prester være hver sin dag på Edøya og ta imot kystpilegrimene?

Mange tanker er sådd. Mange viktige samtaler har begynt. Og jeg har et håp om at relasjoner er bekreftet så alt godt arbeid — og samarbeid — med frygghet og styrke, kan fortsette.

Takk for alt dere har gitt meg innsyn i.

Takk for at jeg fikk være sammen med dere denne uken og se til dere.

I gudstjenesten i dag hørte vi lest: «Men det ble åpenbart hvor god vår Gud og frelser er, og at han elsker menneskene.» Målet er at alle skal få vite det.

Gud velsigne dere alle!

11 juni 2023

Ingeborg Middtømme
biskop